

Klasa: 022-03/12-05/01
Urbroj: 50436-02/02-13-16
U Zagrebu, 15. travnja 2013.

Zapisnik s I. sastanka Stručnog savjeta Ureda za suzbijanje zlouporabe droga

I. sastanak Stručnog savjeta Ureda za suzbijanje zlouporabe droga Vlade Republike Hrvatske (u daljnjem tekstu Ureda) održan je **11. travnja 2013. (četvrtak) s početkom u 11.30 sati** u prostorijama Ureda, Zagreb, Preobraženska 4/II.

NAZOČNI ČLANOVI STRUČNOG SAVJETA:

1. prof.dr.sc. Slavko Sakoman, predsjednik
2. Mirta Kuharić, član
3. Marijan Vuzem, član
4. Đurđica Petran, član
5. Darko Tot, član
6. Dražen Rastović, član
7. Tomislav Mišetić, član

ODSUTNI ČLANOVI STRUČNOG SAVJETA:

8. prof.dr.sc. Marina Kuzman, član - ispričana

NAZOČNI PREDSTAVNICI UREDA :

1. Željko Petković, ravnatelj Ureda
2. Sanja Mikulić, zamjenica ravnatelja
3. dr.sc. Jadranka Ivandić Zimić, savjetnica u Vladi i Vladinom uredu

Za sastanak je predložen sljedeći **dnevni red:**

1. Usvajanje Poslovnika o radu Stručnog savjeta Ureda
2. Nacionalna strategija suzbijanja zlouporabe droga za 2012.-2017., Akcijski plan suzbijanja zlouporabe droga za 2012.-2014. godinu i **provedbeni program Akcijskog plana za 2013. godinu.**
3. Izvješće o radu Uredu za 2012. s pregledom prioriteta za 2013. godinu
4. Smjernice za psihosocijalni tretman u zdravstvenom, socijalnom i zatvorskom sustavu u Republici Hrvatskoj
5. Zaključci TAIEX Radionice o drogama u cestovnom prometu i radnom okruženju održane u Splitu 20. i 21. ožujka 2013.godine
6. Razno

Ad.1. Predsjednik Stručnog savjeta prof.dr.sc. Slavko Sakoman je otvorio sastanak te zamolio ravnatelja Ureda g. Željka Petkovića da ukratko iznese očekivanja od Stručnog savjeta te razloge zbog kojih se odlučio na sastav Stručnog savjeta. Ravnatelj je izvijestio da su očekivanja od

Stručnog savjeta da pruži stručnu pomoć Uredu pri odlučivanju svim važnim pitanjima suzbijanja zlouporabe droga te se na sastav Stručnog savjeta odlučio kako bi pokrio sva područja djelovanja Ureda. Nakon toga otvorena je rasprava o Poslovniku o radu Stručnog savjeta. U vezi s tim predloženo je da se svim članovima Stručnog savjeta dostavi **imenik** s kontaktima članova Stručnog savjeta kako bi oni mogli dati inicijativu za organiziranje sastanka Stručnog savjeta. Budući da na Poslovnik nije bilo značajniji primjedbi, isti je jednoglasno usvojen. Također usvojen i je i dnevni red sastanka.

AD 2. U vezi s drugom točkom nazočni su raspravljali o Nacionalnoj strategiji suzbijanja zlouporabe droga za razdoblje od 2012.-2017. godinu koju je Hrvatski sabor usvojio 24. listopada 2012. godine i Akcijskom planu suzbijanja zlouporabe droga za razdoblje od 2012.-2014.godine koji je Vlada Republike Hrvatske usvojila 08. studenog 2012. godine. Nacionalna strategija donosi se za razdoblje od **6 godina** i sadrži strateške ciljeve, prioritete i mjere kojima se osigurava odgovornost za provedbu sveukupne nacionalne politike borbe protiv droga na nacionalnoj, lokalnoj i međunarodnoj razini. Iako je evaluacija strategije pokazala da je postignut znatan napredak u provedbi programa i izgradnji sustava suzbijanja zlouporabe droga, još uvijek postoje mnoge mogućnosti i prostor za nove izazove i za razvoj novih programa smanjenja potražnje i smanjenja ponude droga, ali i mogućnosti za povezivanje i suradnju na području droga na nacionalnoj, regionalnoj i međunarodnoj razini.

Prof.dr.sc. Sakoman je istaknuo da je u tijeku provedba istraživanje tržišta droga u kojem sudjeluju sve službe za zaštitu mentalnog zdravlja, prevenciju i izvanbolničko liječenje ovisnosti, te da prvi preliminarni rezultati pokazuju da kod nas, za razliku od zemalja Europske unije, nije raširena zlouporabe tzv.novih droga.

Nazočni su kao ključni problem u provedbi Nacionalne strategije istaknuli problem **koordinacije** na nacionalnoj, a posebice na lokalnoj razini. Istaknuto je da nema dovoljno komunikacije i suradnje između Povjerenstva za suzbijanje zlouporabe droga Vlade RH i Ureda sa županijskim povjerenstvima za suzbijanje zlouporabe droga. Također, povjerenstva na županijskoj razini vrlo često uopće ne funkcioniraju odnosno njihova koordinativna uloga je samo formalna, što otežava provedbu Nacionalne strategije i Akcijskog plana na lokalnoj razini, ali i rješavanje ključnih problema na razini županija. Stoga je jedno od ključnih pitanja kako unaprijediti koordinaciju na razini županija te osigurati da se programi suzbijanja zlouporabe droga planiraju i provode sukladno stvarnim potrebama lokalne zajednice.

U vezi s tim, **zaključeno** je sljedeće:

1. Potrebno je predsjednici Povjerenstva za suzbijanje zlouporabe droga Vlade RH uputiti inicijativu da se organizira sastanak sa županijskim povjerenstvima na kojem bi se raspravilo o aktualnim problemima komunikacije i suradnje i dale smjernice za jačanje koordinativne uloge županijskog povjerenstva.
2. Ured bi trebao uputiti inicijativu za sastanak ravnatelja Ureda i predsjednika Stručnog savjeta sa županima i županijskim povjerenstvom u onim županijama gdje su uočeni problemi kako u rješavanju problema suzbijanja zlouporabe droga, tako i u koordinaciji aktivnosti na lokalnoj razini.

Ad 3. U vezi s drugom točkom, članovima Stručnog savjeta je dostavljen dokument pod nazivom ***Pregled godišnjih aktivnosti ureda za 2012. s pregledom prioriteta za 2013. godinu.***

Na početku ovog dokumenta opisani su poslovi koje Ured obavlja, organizacijska struktura Ureda te institucionalni okvir suzbijanja zlouporabe droga u Republici Hrvatskoj, a drugi dio posvećen je provedenim aktivnostima u području suzbijanja zlouporabe droga koje su provedene

od strane Ureda ili u kojima je Ured sudjelovao, prikazane po pojedinim područjima. U trećem dijelu dokumenta naveden je pregled najznačajniji prioriteta na kojima će Ured raditi tijekom 2013. godine.

Također, ravnatelj Ureda g. Željko Petković je izvijestio ukratko nazočne o aktualnim projektima i prioritetima, među kojima je posebno značajno provedba istraživanja iz područja droga (Anketa o zlouporabi droga u studentskoj populaciji, Analize otpadnih voda, On-line istraživanje o novim drogama, Istraživanje tržišta droga, Seroprevalencijska studija), izrada Smjernica za psihosocijalni tretman ovisnosti o drogama, organiziranje TAIEX radionica te suradnja s udrugama. Nazočni su informirani da je u 2013. godini raspisan je Javni natječaj za prijavu projekata udruga u Republici Hrvatskoj za dodjelu financijske potpore u okviru raspoloživih sredstava Državnog proračuna i dijela prihoda od igara na sreću. Temeljem natječaja rasporedit će se 1.300.000,00 kn na dva prioritetna područja i to **prevenciju ovisnosti** i **resocijalizaciju liječenih ovisnika**.

Prvi puta, prema EDDRA kriterijima, financiranje će biti odobreno samo za udruge koje ispunjavaju osnovne stupnjeve kvalitete baze projekata za prikupljanje informacija o najboljim praksama EU (eng. „The Exchange on drug demand reduction action - EDDRA”) Europskog centra za praćenje droga i ovisnosti o drogama (EMCCDA). Ured se priključio i informatičkoj bazi podataka za praćenje projekata/programa udruga pod nazivom „**Potpورا plus**“ koji je razvila Zaklada za razvoj civilnog društva, a preuzimanje tog programa od strane svih državnih tijela, davatelja financijskih potpora projektima udruga, koordinira Ured za udruge.

Nadalje, nazočni su informirani da je početkom godine pri Uredu aktivirana i baza programa smanjenja potražnje droga. Bazu podataka moguće je pretraživati prema područjima djelovanja (prevencija, tretman, smanjenje šteta, resocijalizacija, istraživanja) te prema vrstama pruženih usluga, razini intervencije, vrsti provedene evaluacije, županiji i godini provedbe i drugo.

Navedena baza će između ostalog omogućiti i identificiranje kvalitetnih, evaluiranih i učinkovitih programa te predlaganje primjera dobre prakse iz Republike Hrvatske **Portal** **najboljih praksi** Europskog centra za praćenje droga i ovisnosti o drogama (EMCCDA). S tim ciljem planira se uvođenje **certifikata kvalitete** kojim Ured i EMCCDA jamče učinkovitost i kvalitetu programa te koji omogućava prioritet pri financiranju od tijela državne uprave i regionalne (područne) samouprave.

Ad 4. U vezi s točkom 4. nazočni su **informirani o Smjernicama za psihosocijalni tretman ovisnosti o drogama u zdravstvenom, socijalnom i zatvorskom sustavu u Republici Hrvatskoj**. Ured za suzbijanje zlouporabe droga je u listopadu 2012. osnovao **Stručnu radnu skupinu** za izradu **Smjernica za psihosocijalni tretman ovisnosti o drogama u zdravstvenom, socijalnom i zatvorskom sustavu u Republici Hrvatskoj**. **Vizija smjernica** za psihosocijalni tretman je da temeljem dokaza definiraju i standardiziraju psihosocijalne intervencije u tretmanu ovisnika o drogama u zdravstvenom, socijalnom i zatvorskom sustavu, a u svrhu provođenja dobre kliničke prakse zbrinjavanja pacijenata s uporabom droga, promoviranja implementacije psihosocijalnih intervencija i harmonizacije sustava za liječenje ovisnika. Stoga je jedan od **ciljeva** Smjernica, uz omogućavanje dostupnosti različitih oblika supstitucijskog liječenja i farmakoterapije, za ovisnike ali i njihove obitelji omogućiti visoku razinu dostupnosti različitih oblika psihosocijalnog tretmana i psiho-socijalnih intervencija što uključuje intervencije na **socijalnom nivou** kao što su pomoć pri zadovoljavanju osnovnih potreba poput hrane, odjeće, smještaja i primarne zdravstvene skrbi, pomoć pri školovanju i zapošljavanju, te intervencije na **psihološkom nivou** kao što su podrška psihoterapija i tehnika motivacijskog intervjua, obiteljska terapija i različite strukturirane psihoterapije. Radi što učinkovitijeg procesa razvoja Smjernica članovi Stručne radne skupine su podijeljeni u tzv. tematske grupe, za poduzimanje rada na smjernicama u pojedinom području (okruženju), te su osnovane tri tematske grupe za

zdravstveni, socijalni i zatvorski sustav. Članovi tematskih skupina trebali bi izraditi cijela poglavlja Smjernica koji se odnose na njihov djelokrug rada i dostaviti ih **Uredu do 30. travnja 2013. godine, nakon čega će Ured izraditi objedinjeni Nacrt Smjernica te ponovno u lipnju 2013. organizirati Radionicu na kojoj će se navedene Smjernice predstaviti i raspraviti.** Predviđa se da u rujnu 2013. konačan nacrt Smjernica usvoji **Povjerenstvo za suzbijanje zlouporabe droga Vlade Republike Hrvatske** te potom i tri ključna ministarstva koja bi bila odgovorna za njihovu provedbu a to su Ministarstvo zdravlja, Ministarstvo socijalne politike i mladih i Ministarstvo pravosuđa, dok će Ured biti zadužen za promociju smjernica i organiziranje edukacija o istima. Smjernice će također biti dostavljene i na mišljenje strukovnim organizacijama koje su izravno uključene u njihovu provedbu kao što su Hrvatska liječnika komora, Psihološka komora i Hrvatska udruga socijalni radnika. Osim preporuka smjernica za psihosocijalni tretman u svakom od ključnih područja (zdravstveni, socijalni i pravosudni sustav) u smjernice će biti uključeni i ključni **standardi** važni za njihovu kvalitetnu i uspješnu implementaciju.

Članica Stručnog savjeta gđa Mirta Kuharić je izvijestila da je u tijeku izrada i donošenje *Pravilnika o izvršavanju sigurnosne mjere obveznog psihosocijalnom tretmana prema počinitelju kaznenog djela s obilježjima nasilja.* Predviđeno je da se navedeni Pravilnik usvoji do konca travnja 2013. godine te bi u Smjernicama svakako trebalo voditi računa i o odredbama istog.

Stoga je **zaključeno** da je potrebno u daljnju izradu Smjernica **uključiti osobu iz Ministarstva pravosuđa, Uprave za kazneno pravo i probaciju, Sektora za kazneno pravo,** te će Ured uputiti dopis navedenoj Upravi sa zamolbom za imenovanje osobe za sudjelovanje na Radionici koja će se s ciljem usklađivanja stavova i izrade konačnog nacrta Smjernica održati u lipnju 2013.

Ad 5. U vezi s točkom 5 nazočni su informirani o poduzetim aktivnostima nakon TAIEX Radionice održane u Splitu 20. i 21. ožujka 2013. godine. Ured je uz potporu TAIEX jedinice Europske komisije organizirao radionicu na temu droga u prometu i radnom okruženju. Cilj radionice bio je dati pregled relevantne pravne stečevine EU i nacionalnog zakonodavstva te presjek postojećih problema u Republici Hrvatskoj te primjere dobre prakse u zemljama članicama Europske unije. Osim toga, tema radionice bila je i daljnje razvijanje intervencija na području prevencije vožnje pod utjecajem i ovisnosti na radnom mjestu.

Slijedom Zaključaka Radionice, **Ured je uputio inicijativu za osnivanje stručne interdisciplinarne skupine** koja će imati zadatak unaprijediti zakonske odredbe te uskladiti procedure koje će omogućiti interdisciplinarni i učinkovit pristup problemu zlouporabe droga u prometu i na radnom mjestu.

Stručna radna skupina biti će sastavljena od stručnjaka iz Ministarstva zdravlja, Ministarstva unutarnjih poslova, Hrvatskog zavoda za javno zdravstvo, Hrvatskog zavoda za zaštitu zdravlja i sigurnosti na radu, Hrvatskog auto kluba, te liječnika specijalista za medicinu rada i liječenje ovisnosti, predstavnika sindikata i udruge poslodavaca, a **predsjednik Stručne radne skupine bio bi prof.dr.sc. Slavko Sakoman.**

Ad 6. Pod točkom 6. predsjednik Stručnog savjeta prof. dr.sc. Slavko Sakoman je iznio problem u vezi s novom **reorganizacijom rada Hrvatskog zavoda za javno zdravstvo,** u okviru kojeg će se rad Službi za zaštitu mentalno zdravlja, prevenciju i izvanbolničko liječenje ovisnosti reorganizirati s obzirom da će se zaštita mentalnog zdravlja, odvojiti od ovisnosti. Prema njegovom mišljenju tendencija je da se rad Službi na prevenciji i osobito liječenju ovisnosti marginalizira. Stoga je predložio da Ured **inicira organiziranje sastanka** s ravnateljicom Hrvatskog zavoda za javno zdravstvo, na kojem bi prof. dr.sc. Sakoman kao voditelj Referentnog

centra za prevenciju ovisnosti Ministarstva zdravlja izložio problem u vezi s funkcioniranjem sustava za liječenje ovisnosti, te na kojem bi se razmotrila pitanja vezana za odnos mentalnog zdravlja i prevencije ovisnosti.

Također, nazočne je informirao da je izašao novi broj biltena Drug.net i publikacija *Thematic paper* EMCDDA u kojima se govori o utjecaju droga i lijekova tijekom vožnje.

Sastanak je završio u 13.20 sati.

Zapisnik sastavila:

**dr.sc. Jadranka Ivandić Zimić, savjetnica
u Vladi i Vladinom uredu**

Predsjednik Stručnog savjeta

Prof.dr.sc. Slavko Sakoman